

Kirsten Vita Borre
Autorisationsnr.: 35141-182

Afgørelse

14. januar 2022

Psykolognævnet modtog den 6. august 2021 en henvendelse fra [henvender] om dit arbejde med en psykologudtalelse om [klient] dateret den 12. juni 2021. Den 6. december 2021 modtog Psykolognævnet en supplerende henvendelse fra [henvender] om dit arbejde med en psykologudtalelse om [klient] dateret den 14. november 2021.

J.nr. 21-35706

Psykolognævnet
Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Psykolognævnet har nu afgjort sagen.

Tel +45 3341 1200

Resultatet er:

- Psykolognævnet udtaler alvorlig kritik af dit arbejde i sagen.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk
www.ast.dk

Det betyder, at du ikke har udvist omhu og samvittighedsfuldhed ved dit virke i sagen, og at du ikke har udfærdiget psykologudtalelserne med omhu og uhildethed. Du har derfor i væsentligt omfang ikke levet op til dine forpligtelser som autoriseret psykolog.

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Afgørelsen bliver offentliggjort på Psykolognævnets hjemmeside.

På de næste sider kan du læse begrundelse, regler med videre.

Venlig hilsen

Sanne Bager
Formand for Psykolognævnet

Begrundelse for afgørelsen

Dit arbejde i sagen har været foranlediget af barnets mor og har bestået i hjemmebesøg hos barnet og moren og samtaler med moren i perioden fra september til december 2020 til brug for en vurdering af skoleparathed. I december 2020 blev det aftalt, at du skulle observere barnets reaktion i forbindelse med kontakt til faren. Du foretog herefter tre observationer i perioden fra april til maj 2021 og udarbejdede på den baggrund en udtalelse om barnet den 12. juni 2021. Den 15. oktober og den 12. november 2021 observerede du igen barnet og udarbejdede den 14. november 2021 endnu en udtalelse om barnet.

Sådan vurderer Psykolognævnet sagen

Psykolognævnet vurderer, at du ikke har udvist den fornødne omhu og samvittighedsfuldhed ved udøvelsen af dit virke i sagen.

Psykolognævnet vurderer også, at du ikke har udfærdiget psykologudtalelserne med omhu og uhildethed.

Du har derfor i væsentligt omfang ikke levet op til dine forpligtelser som autoriseret psykolog i den konkrete sag.

Hvad er afgørende for sagen

Psykologudtalelserne af den 12. juni og den 14. november 2021 om barnet er udfærdiget efter anmodning fra barnets mor. Der er dermed tale om et partsindlæg.

Autoriserede psykologer kan udarbejde partsindlæg under iagttagelse af de generelle krav, der stilles til erklæringer udarbejdet af autoriserede psykologer. Det betyder blandt andet, at den autoriserede psykolog skal gøre sig klart, at vedkommende under sit virke som psykolog udtaler sig som fagperson, og at udtalelsen kan komme til at indgå som en psykologfaglig udtalelse i en offentlig myndigheds sag, selv om udtalelsen ikke blev udarbejdet med det formål for øje.

Psykologudtalelsen af den 12. juni 2021

Det er nævnets vurdering, at du i udtalelsen af den 12. juni 2021 har taget forbehold for, at du ikke har været til stede ved barnets samvær med faren. Du oplyser samtidig, at det vil være spekulativt, hvis du sætter dig til dommer for, hvilket tilknytningsmønster der er udviklet mellem faren og barnet i forhold til deres spinkle samvær gennem tiden, da du ikke har mødt faren.

Ved vurderingen af, at der er grundlag for at udtale alvorlig kritik, lægger Psykolognævnet særlig vægt på, at du på trods af dine forbehold om, at du aldrig har mødt faren og aldrig har observeret faren sammen med barnet, udtaler dig om faren og hvilke foranstaltninger, der skal iværksættes i den konkrete sag.

På side 2 i udtalelsen oplyser du, at barnets liv er ændret voldsomt på baggrund af det tvungne samvær, da faren for barnet er en ukendt, uforudsigelig og ikke tillidsvækkende person.

Videre udtaler du på side 3, at det er uforståeligt, at faren ikke følelsesmæssigt kommer i tvivl, om det er det rette tidspunkt for barnet at skulle møde ham på.

På samme side udtaler du, at hvis faren havde bopæl i Danmark, var du ikke i tvivl om, at der ville blive iværksat en forældrekompetenceundersøgelse af ham i forhold til barnet til måling af hans mentaliseringsevner. Videre oplyser du, at der vil være brug for at undersøge, om faren kan læse barnets behov, og om han formår ved hjælp af egne følelser, at berolige og trøste barnet. Du udtaler desuden, at du ikke finder det tilstrækkeligt med en børnesagkyndig undersøgelse, da en sådan ikke vurderer farens mentaliseringsevner.

Ved udfærdigelsen af partsindlæg som autoriseret psykolog bør man alene udtale sig om sin klient, når oplysningerne udelukkende er baseret på samtaler med den pågældende klient. Det gælder også i denne sag, selv om du også har observeret barnet hjemme hos moren.

Derudover er det Psykolognævnets vurdering, at det ikke fremgår tydeligt af udtalelsen, at den er udfærdiget efter morens anmodning.

Det er alene oplyst på udtalelsens side 1, at moren har modtaget råd og psykologisk vejledning i forbindelse med barnets skolestart og i forhold til, hvad der kan vurderes at være bedst for barnet på baggrund af dets specielle livssituation og som følge af, at det af retten er besluttet, at der skal være samvær mellem barnet og faren.

Når man som autoriseret psykolog udarbejder partsindlæg, er det vigtigt, at det fremgår tydeligt, hvem der har bedt om partsindlægget. Dette fordi oplysningerne i partsindlægget kan komme til at indgå i en sag ved en offentlig myndighed, og en oplysning om, på hvis anmodning oplysningerne er tilvejebragt, kan have betydning for, hvilken vægt oplysningerne tillægges af myndigheden.

Psykolognævnet vurderer desuden, at du flere steder i udtalelsen bruger ord og formuleringer, som er konfliktoptrappende og dermed fremstår uprofessionelle. Det er nævnets vurdering, at de beskrivelser og vurderinger, du ønsker at fremhæve, kunne have været beskrevet fyldestgørende med mindre negativt ladede ord.

Det gælder fx formuleringen på side 2 i udtalelsen: *"(...), hvis [faren] tager hende med magt mod hendes vilje (...)"*

Formuleringen giver læseren indtryk af et seksuelt overgreb og bidrager dermed til at optrappe konflikten.

Det er Psykolognævnets vurdering, at psykologudtalelsen dermed ikke er udfærdiget med omhu og uhildethed, da du ikke har haft grundlag for at udtale dig om faren, og da det ikke er oplyst tydeligt i erklæringen, hvem der har bedt om at få den udarbejdet.

Psykologudtalelsen af den 14. november 2021

Det er nævnets vurdering, at du i udtalelsen har taget forbehold for, at du aldrig har mødt faren og aldrig har overværet forsøgene på udlevering af barnet samvær med faren.

Ved vurderingen af, at der er grundlag for at udtale alvorlig kritik, lægger nævnet vægt på, at flere af dine vurderinger i udtalelsen fremstår som værende uden belæg herfor. Det drejer sig fx om vurderingen af, at barnet nærmest er i en tilstand af at være depriveret, at det er en yderst problematisk og sygdomsfremkaldende tilstand, der sandsynligvis i årene fremover vil kunne ændre hendes psykiske tilstand/udvikling, og at hendes personlighedsdannelse vil påføres skader, der kan være vanskelige at genoprette.

Det er Psykolognævnets vurdering, at du ud fra det oplyste om dit kendskab til barnet og dets relation til begge forældre ikke har tilstrækkeligt belæg for at foretage de konkrete vurderinger.

I din vurdering af barnets aktuelle tilstand oplyser du, at barnet trækker sig fra nye bekendtskaber. Det fremgår ikke, hvor denne oplysning kommer fra.

Nævnet vurderer videre, at du også i denne udtalelse gør brug af ord og formuleringer, som er konfliktoptrappende og dermed fremstår uprofessionelle. De beskrivelser og vurderinger, du ønsker at fremhæve, kunne have været beskrevet fyldestgørende med mindre negativt ladede ord.

Det gælder fx formuleringen, *"(...)stryger han hende alligevel over ryggen, hvor hun ryster, (...)"*, som også giver læseren indtryk af et seksuelt overgreb og derved bidrager til at optrappe konflikten.

Psykolognævnet lægger også vægt på, at det ikke fremgår tydeligt af udtalelsen, at den er udfærdiget efter morens anmodning. Du har i dit partshørings svar af den 12. december 2021 oplyst, at det var moren, der på vegne af sin advokat, bad dig om at belyse barnets aktuelle situation ud fra dit kendskab til barnet.

Som anført i afsnittet om vurderingen af udtalelsen af den 12. juni 2021, er det vigtigt, at det fremgår tydeligt, hvem der har bedt om partsindlægget.

På denne baggrund vurderer Psykolognævnet, at psykologudtalelsen ikke er udfærdiget med omhu og uhildethed.

Den skærpede underretningspligt

Ved vurderingen af, at du ikke har udvist omhu og samvittighedsfuldhed i dit virke i sagen, lægger Psykolognævnet vægt på din oplysning om, at du ikke selv har foretaget en underretning på trods af din bekymring for barnet.

Du har i psykologudtalelsen af den 12. juni 2021 vurderet, at barnets liv har ændret sig voldsomt såvel mentalt som fysisk på grund af samværet med faren, og at barnet reagerer voldsomt på at skulle udleveres til samvær med faren mod sit eget ønske. Du oplyser, at du har set, hvordan barnets psykiske og fysiske tilstand har ændret sig, at barnet regredierer til et småbarnsstadie og har fået vanskeligheder med uforudsigelig afføring. Du oplyser, at der går flere timer, hvor barnets mentale tilstand er påvirket i en sådan grad, at hun ikke kan foretage sig andet end at ligge på sofaen i tæt fysisk kontakt med sin mor.

Du oplyser også, at hvis det er sandt, at barnet konstant og hver gang siger nej til faren, må du udtrykke dine store bekymringer med hensyn til, hvad barnet udsættes for af tvang, overtalelse og psykisk pres. Du oplyser, at dine voldsomme bekymringer drejer sig om, at barnet derved lærer, at det ikke nytter at sætte grænser for sig selv og kan blive et

nemt offer for fysiske og psykiske overgreb. Du udtaler videre, at barnet krænkes følelsesmæssigt, hvis mennesker ikke formår at aflæse hendes reaktion.

I udtalelsen af den 14. november 2021 giver du fortsat udtryk for en voldsom bekymring for barnet.

Du har i dit partshøringssvar af den 12. november 2021 oplyst, at du talte med moren om at sende en underretning til kommunen, men at moren efterfølgende oplyste, at barnets skole havde truffet beslutning om at skrive en underretning med beskrivelser af, hvad der foregik ved udleveringerne på skolen. Du oplyser, at du derfor afstod fra at lave en underretning, da du ikke havde kendskab til faren, og da du vurderede, at du måske kunne forværre sagen, fordi dine observationer kan betragtes som et partsindlæg. I dit partshøringssvar af den 12. december 2021 henviser du til partshøringssvaret af den 12. november 2021, for så vidt angår din begrundelse for fortsat ikke at underrette.

Psykolognævnet lægger derved til grund, at du har haft en voldsom bekymring for barnet, som oplyst i psykologudtalelsen og i dit partshøringssvar. Nævnet lægger også til grund, at du alene afstod fra at foretage underretningen, fordi du blev bekendt med, at barnets skole ville foretage en underretning, og da du vurderede, at det kunne forværre sagen, at du foretog en underretning, fordi du også havde udarbejdet et partsindlæg.

Det er Psykolognævnets vurdering, at det er udtryk for manglende omhu, at du fravælger at underrette om din bekymring på den konkrete baggrund.

Nævnet lægger vægt på, at fagpersoner, herunder psykologer, har en udvidet underretningspligt. Det betyder, at en psykolog har en pligt til at give udtryk for sin bekymring for et barn over for den myndighed, der har kompetence til at iværksætte de relevante foranstaltninger. Det vil sædvanligvis være den kommune, hvor barnet bor. En underretning skal foretages med det samme, bekymringen opstår.

Den skærpede underretningspligt er en personlig pligt, som påhviler dig. Du kan derfor ikke undlade selv at underrette, fordi din klient oplyser, at barnets skole også vil skrive en underretning. Det er desuden Psykolognævnets opfattelse, at du vil kunne belyse bekymringen for barnet på et andet grundlag end skolen, fordi du har observeret barnet i hjemmet.

Du burde desuden i journalen have redegjort for de faglige overvejelser, du gjorde dig om din bekymring for barnet, herunder de drøftelser du havde med moren om det, sådan som det er oplyst i dit partshøringssvar af den 12. november 2021.

Kritikkens betydning for virket

Psykolognævnet vurderer på baggrund af ovenstående kritikpunkter, at dit faglige virke i sagen i væsentligt omfang ikke lever op til det, der forventes af en autoriseret psykolog, for så vidt angår de to psykologudtalelser og din skærpede underretningspligt.

Psykolognævnet vurderer derfor, at der er grundlag for at udtale alvorlig kritik af dit faglige virke i sagen.

Ved vurderingen af, at der er grundlag for at udtale alvorlig kritik, lægger Psykolognævnet også vægt på, at den sag, som psykologudtalelserne havde til formål at indgå i er, er af en alvorlig og indgribende karakter for parterne. Det er nævnets opfattelse, at man som autoriseret psykolog derfor i endnu højere grad bør være særligt omhyggelig i sit valg af ord og formuleringer og med kildeangivelse. Man bør desuden i endnu højere grad være særligt omhyggelig med at sikre sig, at man har belæg for de vurderinger, man foretager, og at man ikke udtaler sig om personer, man aldrig har mødt.

Om offentliggørelse på Psykolognævnets hjemmeside

Psykolognævnets afgørelse bliver offentliggjort på nævnets hjemmeside.

Det følger af reglerne, at nævnet offentliggør med navns nævnelse afgørelser om alvorlig kritik.

Afgørelsen forbliver offentliggjort i 2 år fra datoen for afgørelsen. Det vil sige, at afgørelsen forbliver offentliggjort til og med den 14. januar 2024.

Om Psykolognævnets afgørelse

Psykolognævnets afgørelse er endelig, og den kan derfor ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Om reglerne

Efter reglerne skal en autoriseret psykolog udvise omhu og samvittighedsfuldhed under udøvelsen af sit virke. Autoriserede psykologer skal desuden udvise omhu og uhildethed ved udfærdigelse af de erklæringer, som de afgiver i deres egenskab af autoriserede psykologer.

Bemærkninger til dit hørings svar

Dine bemærkninger er i deres helhed inddraget i sagens behandling, men ændrer ikke ved nævnets vurdering af sagen. Psykolognævnet henviser til begrundelsen for afgørelsen.

Oplysninger i sagen

Psykolognævnet har afgjort sagen ud fra:

- Erklæringerne om psykologudtalelserne dateret den 12. juni 2021 og den 14. november 2021
- Henvendelserne af den 6. august 2021 og den 6. december 2021
- Oplysninger modtaget fra dig den 31. august 2021, herunder din journal om arbejdet i sagen
- Dine hørings svar af den 12. november og 12. december 2021.

Regler

Her er de regler, Psykolognævnet har afgjort din sag efter.

Love og bekendtgørelser

Lov om psykologer mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 1534 af 1. juli 2021:

- § 2 a, stk. 1, om Psykolognævnets tilsyn med autoriserede psykologer
- § 2 c, stk. 2, om alvorlig kritik, og stk. 3, om kritikens betydning for det faglige virke
- § 11 b, stk. 1, nr. 1, om offentliggørelse af afgørelser om alvorlig kritik og stk. 2, om offentliggørelsens varighed
- § 12 om omhu og samvittighedsfuldhed ved udøvelsen af virket
- § 16 om omhu og uhildethed ved udfærdigelsen af erklæringer

Der er uddrag af reglerne til sidst i afgørelsen. Du finder reglerne fulde ordlyd på www.retsinformation.dk.

Vejledninger

Psykolognævnets vejledende retningslinjer for autoriserede psykologer

- Afsnit 6.2.2 om indholdet af partsindlæg

Orientering om afgørelsen er sendt til:

Styrelsen for Patientsikkerhed efter § 21a i Psykologloven.

Efter psykologlovens § 21 a skal Psykolognævnet orientere Styrelsen for Patientsikkerhed om afgørelser om en autoriseret psykolog, der virker i sundhedsvæsenet, hvor nævnet har udtalt alvorlig kritik, jf. § 2 c, stk. 2.

Det er Psykolognævnets vurdering, at du virker som autoriseret psykolog inden for sundhedsvæsenet, og at nævnet derfor har pligt til at orientere Styrelsen for Patientsikkerhed om nævnets afgørelse om skærpet tilsyn.

Lovuddrag

Lov om psykologer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1534 af den 1. juli 2021

§ 2 a. Psykolognævnet fører tilsyn med faglig virksomhed, der udøves af autoriserede psykologer, og med autoriserede psykologers egnethed til udøvelse af erhvervet.

Stk. 2. Psykolognævnet kan som led i tilsynet optage sager til behandling som følge af en konkret henvendelse om en autoriseret psykologs virksomhed, såfremt nævnet finder, at der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag.

Stk. 3. (...)

Stk. 4. (...)

§ 2 c. Psykolognævnet kan i en konkret tilsynssag træffe afgørelse om at udtale kritik, hvis en autoriseret psykolog har tilsidesat eller ikke levet op til sine forpligtelser efter kapitel 2.

Stk. 2. Har den autoriserede psykolog i væsentligt omfang tilsidesat eller ikke levet op til sine forpligtelser efter kapitel 2, kan Psykolognævnet træffe afgørelse om at udtale alvorlig kritik.

Stk. 3. Psykolognævnet skal i sager, hvor nævnet efter stk. 1 eller 2 udtaler kritik eller alvorlig kritik, supplerende udtale sig om kritikens betydning for det arbejde, som sagen omhandler.

§ 11 b. Psykolognævnet offentliggør med navns nævnelse afgørelser om

- 1) alvorlig kritik, jf. § 2 c, stk. 2,
- 2) skærpet tilsyn, jf. § 2 d, og
- 3) fagligt påbud, jf. § 2 e, stk. 1.

Stk. 2. Der kan ved offentliggørelse efter stk. 1 ikke ske offentliggørelse af oplysninger om, at sagen oversendes til politiet.

Stk. 3. Afgørelser, der offentliggøres efter stk. 1, nr. 1 og 3, forbliver offentliggjorte i 2 år efter den dato, hvor afgørelsen er truffet. Afgørelser, der offentliggøres efter stk. 1, nr. 2, forbliver offentliggjorte indtil udløbet af den fastsatte periode for det skærpede tilsyn.

Stk. 4. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om periode, sted og form for offentliggørelse efter stk. 1.

§ 12. En autoriseret psykolog er under udøvelsen af sin virksomhed forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

§ 16. Autoriserede psykologer skal udvise omhu og uhildethed ved udfærdigelse af erklæringer, som de afgiver i deres egenskab af autoriserede psykologer.

Psykolognævnets vejledende retningslinjer for autoriserede psykologer

6.2.2. Indholdet af partsindlæg

En autoriseret psykolog må gerne udfærdige partsindlæg, men psykologen skal være opmærksom på, at partsindlæg også skal udfærdiges med omhu og uhildethed.

Den autoriserede psykolog skal desuden være opmærksom på, at vedkommende udtaler sig som fagperson, og at skriftlige udtalelser, som vedkommende afgiver, kan komme til at indgå som psykologfaglige dokumenter i en offentlig myndigheds sag, selv om udtalelserne ikke blev rekvireret og udfærdiget til det formål.

Det er ved partsindlæg særlig vigtigt, at det fremgår tydeligt, hvem der har bedt om, at den autoriserede psykolog udfærdiger erklæringen. Det kan have betydning for en erklærings værdi som oplysningsgrundlag i en materiel sag hos en myndighed, om undersøgelsen af et barn f.eks. er foretaget på foranledning af den ene forælder eller på foranledning af en formel henvisning fra en praktiserende læge.

Hvis en erklæring fortrinsvist eller udelukkende baserer sig på den ene parts oplysninger, skal det klart og utvetydigt fremgå igennem hele erklæringen, at den er baseret på oplysninger fra den ene part. Det gælder også generelt, selv om der ikke er flere parter i den sag, erklæringen eventuelt kommer til at indgå i. I de tilfælde skal den autoriserede psykolog også gøre opmærksom på, at erklæringen udelukkende baserer sig på én enkelt persons oplysninger.

Klarheden om oplysningsgrundlaget kan f.eks. opnås ved generelt i udtalelsen at redegøre for oplysningsgrundlaget og ved specifikt i de vurderende afsnit at gøre opmærksom på, at vurderingen udelukkende bygger på ensidigt tilvejebragte oplysninger.

Den autoriserede psykolog skal som udgangspunkt holde sig fra at komme med udtalelser om den anden part og andre personer, som psykologen måske aldrig har mødt og ikke i øvrigt har inddraget i erklærin-

gen. Psykologen skal desuden som udgangspunkt undgå at give anbefalinger om fremtidige tiltag, når erklæringen alene baserer sig på oplysninger fra én person.